

Marta Rojals (la Palma d'Ebre, 1975), escriptora

"Continuo fent la vida de sempre, i això em permet escriure sense pressió"

L'escriptora de la Palma d'Ebre, **Marta Rojals**, no concedeix gairebé entrevistes ni fotografies i ha optat per mantindre l'anonimat i que les seues obres es venguen fent-ne molt poca promoció. Acaba de publicar **'El cel no és per a tothom'**, la seua tercera novel·la.

Creus que és una novel·la on entrar-hi és més difícil que a les dos anteriors?

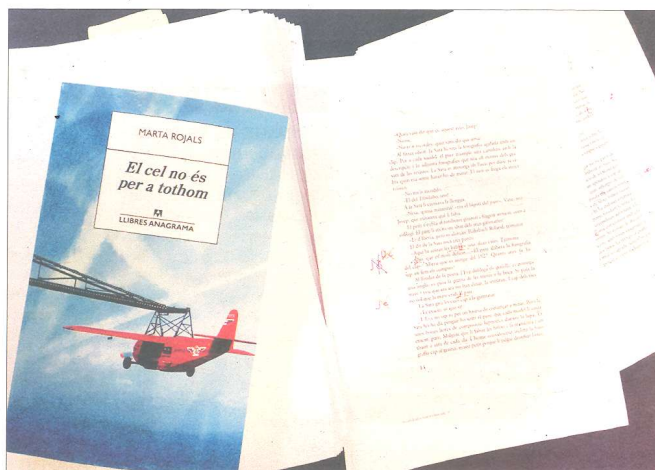
Crec que el factor edat és determinant a l'hora de connectar-hi o no. En este llibre hi ha un salt d'un parell de generacions respecte dels anteriors, i és clar, les vicissituds dels protagonistes a la força tindran molt menys interès per als lectors més joves, i és naturalíssim. I a això s'hi afegix que és una novel·la amb més llargària.

No ser una persona amb projecció pública t'ajuda a escriure amb menys pressió?

En el meu cas, com que sempre m'he mogut en ambients que no són gens literaris, no és que me'n mantinga al marge, és que continuo fent la vida de sempre, i ara que m'hi fas pensar segurament és això el que realment em permet escriure sense pressió.

La relació entre les bessones, l'Eva i la Sara, s'explica bàsicament pel pes que els suposa ser part d'un tot, vivint de manera incompleta per sempre?

Les bessones viuen la seua semblança com una condemna, ja de petites es descobriren mútuament a través de la mirada dels altres, que no els deixa descansar de la seua condició, i de seguida s'hi voldran rebel·lar. Contra

La portada de 'El cel no és per a tothom' (Anagrama) i proves corregides de la nova novel·la de Marta Rojals. ACN

les comparacions permanents, contra el fet que tothom les veja l'una en funció de l'altra, com a presència o com a absència, com a doble o com a meitat de l'altra, elles s'esforcen a reforçar les diferències i acaben desenvolupant una hostilitat mútua, un rebuig de l'altra per a reivindicar-se com a individus independents.

L'Eva hauria sabut gaudir més de la vida si no hagués estat per la comparativa permanent amb la Sara? Tenim massa sovint a buscar excuses per a explicar la nostra insatisfacció?

La veu narradora de la història segueix els protagonistes, però de vegades els entra a dins i s'empelta dels seus pensaments. Així sabem que l'Eva arriba a esta conclusió en un moment que mira enrere i s'adona que potser

ha passat per alt els moments que podien haver estat de plenitud, i tot per la cosa esta d'estar sempre mirant de reüll les evolucions de la germana. Naturalment, pot ser una excusa per a justificar la seua insatisfacció permanent, però la veu narradora no hi entra tan endins.

Com a contrapunt tenim el germà petit de les bessones, el Pep. Com explicaries la relació amb la seua dona?

El Pep manté amb la seua dona una relació de poder, un poder de cartró pedra, sí, però que necessita per a reafirmar-se i, en un pla més psicològic, per a rebel·lar-se contra l'herència del pare, que és el "model" que ha tingut a casa i que ha determinat la seua visió de la masculinitat.

La relació entre els bessons Ferragut, tots

dos homes, és completament diferent de la de les noies.

Sí, n'era el contrapunt: si les germanes no s'avenen, els germans tenen una relació de bessons diguem-ne més clàssica. L'Eva, per la seua part, pren de cada bessó la part que li interessa, no sé com explicar-ho sense aixafar cap guitarra, però diguem que en principi no vol renunciar ni a la seguretat ni a l'aventura.

La novel·la constata com el pas del temps ens dificulta entendre les generacions més joves. Sense anar més lluny, l'Eva censura decisions de la seua filla que, en realitat, anys abans va prendre ella mateixa.

Sí, vint anys més tard, l'Eva es troba a ella mateixa davant d'un mirall que és la seua filla. Vint anys més tard, ha de tornar a revisitar pensaments antics i reflexionar sobre decisions que ja considerava prescrites, i tot perquè no pot acceptar que sa filla és una adulta com ho era ella a la mateixa edat. És un voler tornar enrere fora de temps, ridícul i cruel alhora, perquè la mare té les de perdre.

La trama va, alternativament, endavant i endarrere en el temps. Podríem dir que la història també s'explica com a part d'un tot fins que s'arriba al final?

La història era una, i es podia haver explicat de moltes maneres. Això em va tenir molt de temps fent provatures, i al final vaig arribar a l'estructura passat-present-passat que permetia desgranar-la a partir d'"escenes", en podríem dir. El fil conductor és un present continu que abasta quatre o cinc dies del 2007, i a cada escena d'este present li segueix un bocí del passat. Estos bocins tenen la funció d'ampliar, aclarir o introduir elements amb alguna relació amb el present narrat just abans, o just després. La idea és que el lector vaja acumulant més i més informació del passat dels protagonistes, fins que al final ja té el quadre sencer. ■